

Tid: kl. 09:00-12:00

Plats: Styrelserummet

Ordförande

Jenny Sellsve (S)

Ledamöter

Susanne Pettersson Graff (S)

Hanne Krogfjord (V)

Björn Lekedal (KD)

Catarina Espmark (M), vice ordförande

Johannes Andersson (C)

Ronny Karlsson (SD)

Ersättare

Kent Wassdahl (S)

Elvira Broddesson Ericsson (S)

Nils Sandqvist (V)

Bo Eriksson (KD)

Anders Alfredsson (M)

Pelle Simonsson (C)

Andrea Fors (SD)

1. **Program för kollektivtrafiknämnden 16 oktober**
Beslutsunderlag
 - Program för kollektivtrafiknämnden den 16 oktober 2024

2. **Val av justerare och tid för justering**
Ärendebeskrivning
Tid för justering: 18 oktober

3. **Fastställande av föredragningslistan**
Ärendebeskrivning
Enligt reglemente för kollektivtrafiknämnden har preliminär ärendelista över de ärenden som avses bli behandlade vid sammanträdet utsänts till ledamöter och ersättare.

4. **Informationer 2024 (KTN/5/2024)**
Ärendebeskrivning
 - Pågående processer och aktuella ärenden
 - Informationer från kurser/konferenser/nätverk

5. **Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2024 (KTN/4/2024)**
Ärendebeskrivning
 - Läget i organisationen
 - Månadsrapport september 2024 (KTN/7/2024)
Beslutsunderlag
 - Månadsrapport September 2024 Kollektivtrafiknämnden

6. **Kollektivtrafiknämndens plan och budget 2025 (KTN/53/2024)**
Ärendebeskrivning
Regionfullmäktige beslutade den 19 juni, § 95, om Regionplan och budget för planperioden 2025–2027 (RS/61/2024). Planen innehåller åtta övergripande mål med tillhörande politisk viljeinriktning. I regionplanen finns också långsiktiga nyckeltal att följa över tid, uppdrag för kommande år till styrelsen och nämnderna samt finansiella mål, budget och ekonomiska ramar.

Utifrån fastställd regionplan och budget har ett förslag till plan och budget för kollektivtrafiknämnden 2025 upprättats. Kollektivtrafiknämndens plan visar vad nämnden ska arbeta med under året för att bidra till att de övergripande målen uppnås och tilldelad ekonomisk ram hålls. Nämndens plan utgör underlag till de prioriteringar, i form av aktiviteter som verksamheten behöver arbeta med för att nå resultat i enlighet med de övergripande målen och hålla sig inom fastställd budget.

I förslaget till kollektivtrafiknämndens plan för 2025 finns totalt fem uppdrag. Den totala nettobudgetramen för kollektivtrafiknämnden 2025 uppgår till 320,1 mkr. Att öka intäkter och arbeta med åtgärder för att ha en ekonomi i balans är i fokus, men även att arbeta för att öka upplevelsen av trygghet och tillgänglighet och att minska miljö- och klimatpåverkan.

Kollektivtrafiknämndens plan innehåller även en sammanträdesplanering med de områden som kollektivtrafiknämnden särskilt ska följa upp under året. Uppföljning sker genom tertialrapport per april, delårsrapport per augusti och årsbokslut. Kollektivtrafiknämnden genomför också särskild uppföljning av sin verksamhet genom redovisningar och fördjupningar av bland annat Trafikförsörjningsprogrammet och av regional verksamhet som bedrivs i annan form och som ryms inom nämndens ansvarsområde.

Kollektivtrafiknämnden ska utifrån denna plan och budget utarbeta en internkontrollplan med åtgärder som är anpassade till riskanalyser och prioriteringar för verksamheten.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämndens plan med budget 2025 fastställs.

Expedieras till

Regional utvecklingsdirektör
Områdeschefer regional utveckling
Regionfullmäktige
Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Plan med budget 2025
- Förslag: Kollektivtrafiknämndens plan med budget 2025

7. **Redovisning av aktuellt läge för kollektivtrafiknämndens fattade beslut (uppdrag) 2024 (KTN/54/2024)**

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafiknämnden fastställde 23 november 2023, § 82, en verksamhetsplan och uppföljningsplan för 2024. I uppföljningsplanen anges att aktuellt läge för nämndens fattade beslut ska redovisas vid nämndens sammanträde i oktober.

Sedan hösten 2022 används planeringsverktyget Stratsys för uppföljning av regionfullmäktiges, regionstyrelsens och nämndernas fattade beslut. Verktyget utgör ett stöd till ledningsgrupper i planerings- och uppföljningsarbetet samt bidrar till att förenkla den återrapportering som årligen sker till styrelse och nämnder över fattade beslut.

I bilagd redovisning, *Uppföljning av kollektivtrafiknämndens fattade beslut 2024*, daterad 2024-10-07, finns en sammanställning av de beslut som nämnden har fattat som resulterat i en åtgärd och där regiondirektör, presidium eller ordförande getts

särskilda uppdrag. Ansökningar om stöd, svar på remisser, informationsärenden och dylikt redovisas inte.

Förslag till beslut

Sammanställning av beslut fattade av kollektivtrafiknämnden under 2024 läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Redovisning av aktuellt läge för kollektivtrafiknämndens fattade beslut 2024
- Redovisning av aktuellt läge för kollektivtrafiknämndens fattade beslut 2024 (KTN/54/2024) Daterad 2024-10-07

8. **Återrapportering: hantering av Norrlandsresans taxa och beslut om avsteg inför 2025** (KTN/28/2024)

Ärendebeskrivning

Norrlandsresan är ett samarbete inom vilket de fyra norrlandslänen – Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland – har en gemensamt beslutad taxa och ett gemensamt biljettutbud för resor över länsgräns. Principerna för Norrlandsresans taxa beslutades av regionfullmäktige 2015-06-17, § 70 (RUN/606/2015). Norrlandsresans taxa regleras inför årsskiftet varje år och följer index-utvecklingen i trafikavtalen. Under de två senaste åren har beslut om avsteg från taxan fattats (RS/534/2022) (RS/658/2023).

Mot bakgrund av att avsteg från taxan gjorts vid upprepade tillfällen gav kollektivtrafiknämnden vid sitt sammanträde den 26 oktober 2023, § 72, regiondirektören i uppdrag att tillsammans med övriga norrlandslän se över beslutad hantering av Norrlandsresans taxa samt hur eventuella framtida avsteg ska hanteras. Uppdraget beslutades återrapporteras till kollektivtrafiknämnden under våren 2024.

Vid kollektivtrafiknämndens sammanträde den 15 maj 2024, § 27, rapporterades det att Region Jämtland Härjedalen tillsammans med övriga norrlandslän påbörjat översynen med hur Norrlandsresans taxa ska hanteras. Dialog har därefter förts mellan länen om hur resor över länsgräns kan prissättas och tillgängliggöras för kunderna. Däremot har norrlandslänen ännu inte landat i någon ny modell för hanteringen av Norrlandsresans taxa. Dialog kring detta kommer att fortsätta utifrån införandet av det nya biljettsystemet och anpassningen till den nationella BoB-standarden (Biljett och Betalsystem) samt införandet av nya priser och biljetter. Eventuellt beslut om ny modell för hanteringen av Norrlandsresans taxa hanteras av kollektivtrafiknämnden under första halvan av 2025.

Historiskt har taxehöjningarna baserat sig på KPI, men KPI speglar inte kostnadsutvecklingen i kollektivtrafiken på ett bra sätt. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Västernorrlands, Västerbottens, Norrbottens och Jämtlands län beslutade därför inför 2021 att Norrlandsresans taxa räkans upp årligen med en indexkorg som bättre motsvarar kostnadsutvecklingen i trafiken och

att prisjusteringarna görs samtidigt som den inomlänsliga taxan justeras, vid årsskiftet (RS/747/2020). Den nuvarande indexkorgen baseras på Arbetskraftsindex (AKI), Konsumentprisindex (KPI), Bränsleindex (PPI) och Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI).

Under 2023 var indexutvecklingen enligt beslutad indexkorgs utveckling ovanligt låg. Region Västerbotten föreslog mot den bakgrunden en höjning med 3,5 % av Norrlandsresans taxa inför 2024, vilket beslutades av samtliga län inom samarbetet. Även inför 2025 ser indexutvecklingen ut att vara låg. Med anledning av detta har Region Västerbotten föreslagit att avsteg från beslutad princip görs även i år, och att Norrlandsresans taxa höjs med 3,5 % även inför 2025. För att detta ska genomföra behöver samtliga län inom samarbetet fatta motsvarande beslut.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden förslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen gör ett avsteg från beslutad hantering av Norrlandsresans taxa genom att höja taxan med 3,5 % från och med 2025-01-01.
2. Beslutet gäller under förutsättning att övriga parter inom Norrlandsresesamarbetet fattar motsvarande beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Återrapportering: hantering av Norrlandsresans taxa och beslut om avsteg inför 2025
- §27 Kollektivtrafiknämnden Hantering av Norrlandsresans taxa

9. Svar på skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre – Umeå via Ragunda – ZYAC – BANAN (KTN/62/2024) Ärendebeskrivning

ZYAC-banan är en sammanslutning av kommuner längs järnvägssträckningen mellan Umeå och Östersund via övre Ådalsbanan och Stambanan genom övre Norrland. Samarbetet har gjort en framställan till Region Jämtland Härjedalen, Region Västerbotten och Region Västernorrland där man önskar att de tre regionerna uttalar sig positivt om att verka tillsammans för att möjliggöra persontågtrafik på sträckan Umeå-Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre. I framställan framgår också att man önskar att de tre regionerna samverkar med kommunerna i en arbetsgrupp för att arbeta vidare med frågan.

Banans relativt låga hastighet och begränsade kapacitet i kombination med begränsad fordonstillgång och höga trafikknaster i förhållande till resandeunderlag och andra faktorer gör det svårt att i dagsläget realisera önskan om persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre. Enligt WSP:s utredning *Persontrafik med tåg Umeå – Sollefteå – Östersund – Förstudie kring förutsättningar på kort och sikt* (RUN/709:11/2020), daterad 2021-09-23, bedöms nettokostnaden för Region Jämtland Härjedalens del vara cirka 12

mnkr/år för tre dubbelturer per dag på banan. Nettokostnaden anses med anledning av bland annat fordonstyp vara lågt räknad.

För att persontrafik ska vara möjlig på den aktuella sträckan behövs åtgärder vid stationer och perronger. Dessutom behövs triangelspår i Västerasby, införande av ERTMS-signalsystem samt flera kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder. Enligt WSP:s utredning uppgår investeringarna till 500 - 600 mnkr, vilket också anses vara lågt räknat. Åtgärderna saknar finansiering från Trafikverket.

Regionfullmäktige fattade beslut i april 2024, § 57, om att ställa sig bakom Norrtåg AB:s dokument 2040 – en tågvision (Tågstrategi Norrtåg). I tågvisionen är en utveckling av basutbudet som motsvarar dagens Norrtågstrafiktrafik efter norrlandskusten och de tre tvärstråken prioriterat, liksom den kommande trafikeringen av Norrbotniabanan då den är färdigställd. För Mittbanan innebär basutbudet ett tåg i timmen i vardera riktning på sträckan Sundsvall – Östersund, och ett tåg i vardera riktning varannan timme på sträckan Östersund – Åre/Duved. Initiativet från ZYAC-banan skulle innebära att resurser för att kunna etablera persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre skulle behöva tas från den prioriterade trafiken i basutbudet.

Utifrån regionfullmäktiges beslut är den högst prioriterade frågan när det gäller tågtrafiken för Region Jämtland Härjedalen att förverkliga det föreslagna basutbudet som framgår i 2040 – en tågvision (Tågstrategi Norrtåg). Däremot är det på längre sikt möjligt att prioritera ett arbete för att stärka banan och möjliggöra persontågtrafik mellan Umeå – Östersund via Sollefteå och vidare mot Åre.

Mot bakgrund av ovanstående ingår Region Jämtland Härjedalen i den föreslagna arbetsgruppen under förutsättning att Region Västernorrland och Region Västerbotten deltar och verkar för inrättande av persontågtrafik.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige

1. I enlighet med antagen tågvision (Tågstrategi Norrtåg) prioriterar Region Jämtland Härjedalen basutbudet inom Norrtågstrafiken.
2. Region Jämtland Härjedalen ingår i föreslagen arbetsgrupp under förutsättning att Region Västernorrland och Region Västerbotten deltar.

Expedieras till

ZYAC-banan

Region Västernorrland

Region Västerbotten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre – Umeå via Ragunda – ZYAC – BANAN

- Utredning Persontrafik med tåg (Umeå Sollefteå - Östersund)
RUN/709:11/2020
- Skrivelse och förfrågan till regionfullmäktige angående persontrafik Åre -
Umeå via Ragunda - ZYAC-BANAN

10. Tidpunkt för införande av ny zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) (KTN/42/2023)
Ärendebeskrivning

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 28 november 2023, § 144, fattade regionfullmäktige beslut om ny zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss). Beslutet innefattade att införandet av nya zoner, priser och biljetter skulle vara genomfört senast 31 december 2024.

Region Jämtland Härjedalen genomför ett omfattande byte av biljettsystem, tillsammans med Länstrafiken i Västerbotten, Din Tur, Länstrafiken i Norrbotten, Skellefteå buss och Luleå Lokaltrafik. Det nya systemet använder den nationella standarden BoB (Biljett- och Betalsystem) för att bland annat underlätta resor mellan län.

Biljettsystemprojektet består av ett antal olika delprojekt, med förändringar i både bakgrundssystem och i system för kunder och slutanvändare. Den nya resenärsappen var det första synliga steget in i det nya biljettsystemet. Stora delar av systemet levereras av det norska företaget Fara AS, men flera andra aktörer är också involverade på olika sätt.

För att fullt ut kunna införa nya zoner, biljetter och priser behöver införandet av alla nya säljkanaler vara klart. Det omfattar Mina sidor, ombordförsäljning, försäljningsombud, företagsportal, skolportal och resenärsappen. I nuläget beräknas alla säljkanaler utom ombordförsäljning på bussarna kunna implementeras innan årsskiftet 2024–2025. Leveransen som ska möjliggöra biljettköp och visering av biljetter ombord är däremot försenad vilket innebär att införandet av de nya zonerna, biljetterna och priserna inte kan införas inom beslutad tidsram. Verksamhetens bedömning utifrån nuläget är att förändringarna kan genomföras under första halvåret av 2025, senast 2025-06-30.

Verksamheten utreder möjligheten att stegvis implementera införandet av nya zoner, priser och biljetter. En stegvis övergång innebär att det under en period kommer att finnas skillnader mellan biljetter som köps ombord eller via andra säljkanaler. En sådan övergång bör vara så kort som möjligt.

Övergångsperioden innebär inte att några resenärsgupper särskilt missgynnas då det finns flera olika alternativa sätt att köpa sin biljett. Generellt sett kommer längre sträckor att vara billigare i de nya försäljningskanalerna medan korta sträckor kommer att vara relativt oförändrade. Att ha olika prisnivåer i olika säljkanaler är vanligt inom kollektivtrafiken och förekommer inom andra Regionala Kollektivtrafikmyndigheter.

Utifrån ovan föreslås att tidsramen för införandet av beslutade förändringar av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) förlängs till och med första halvåret 2025.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige

Beslutade förändringar av zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss) träder i kraft under första halvåret 2025 (senast 2025-06-30).

Expedieras till

Område Kollektivtrafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tidpunkt för införande av ny zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss)
- §144 Regionfullmäktige Zonindelning, biljetter och priser för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss)

11. Anmälan av delegationsbeslut

Ärendet i korthet

Bilagor

Delegeringsbeslut

- KTN/71:1/2024 Upphandlingsuppdrag Konsultstöd införande av nytt biljettsystem och nya zoner och priser i kollektivtrafiken
- KTN/10:4/2024 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar 20240831-20241004
- KTN/6:9/2024 Delegationsbeslut för färdtjänst/riksfärdtjänst 20240901-20240930